

TJEN FOLKET

diskusjonsblad for MLG

INNHOOLD

Leder	s. 3
Aktiv valgboikott i -73!	s. 5
Om å stille til valg i -73.	s. 7
Ungene er framtida, ta vare på framtida!	s. 8
Kommentarer til arbeidsprogrammets punkter om kvinnene	s. 10
Kvinnene og den samfunnsmessige produksjonen	s. 11
Grautpolitikk	s. 13
Om lærernes klassemessige stilling	s. 14
Bygg kulturfronten!	s. 15
Et dikt om Herdlaeiren	s. 16
Om kampanja »Gjør KK til ei ukeavis i -73! »	s. 18
Punkter til klasseanalyse av et område i Oslo sentrum	s. 19
Familien – den minste kommunisistiske enhet!	s. 21
Gjør Klassekampen til ukeavis	s. 23

LEDER:

HVOR STÅR VI?

Hva har vi oppnådd gjennom diskusjonsbevegelsen til nå? Vi har stilt en rekke problemer klart, problemer som for sto nokså tåketete for oss: Vi har begynt å tenke konkret på den norske revolusjonens oppgaver. Vi har begynt å diskutere linjer for det nye kommunistiske partiet på alle felter av politikken. Og vi har stilt spørsmålet: Skal et nytt kommunistisk parti delta i stortingsvalget -73?

På alle disse sakene har den innledende diskusjonen startet. En del motsigelser har utkrystallisert seg, og vi skal her forsøke å oppsummere de viktigste.

På prinsippprogram og arbeidsprogram: Kommentarene har vært av to typer: 1) Delkritikk, som vil utdype programmene og gjøre dem riktigere. 2) Prinsipielle innvendinger. Disse har i hovedsak hevdet at programforslaga er høyreopportunistiske. Eksempler på denne typen innvendinger er: »Det er ikke sagt noe om at vi skal undertrykke Unge Høyre etter revolusjonen», »arbeidsprogrammet gir illusjoner om kapitalismen, for parolene som stilles kan ikke gjennomføres for etter revolusjonen», »arbeidsprogrammet er valgflesk, overbudspolitik». Mange har dessuten stilt spørsmålsteget ved om Norge *kan* bli et sjølberga land. Har vi naturressurser nok? Kan vi brødfø oss? Hvor stor betydning har handelen for norsk økonomi? Disse motsigelsene går på hovedlinjene for politikken vår, og vi kan ikke gå ut til massene med programmet vårt før det er enhet på disse sakene. Derfor må de diskuteres grundig og til bunns.

På statuttene: Her har vi registrert to viktige motsigelser: 1) Hva skal være partiets grunnorganisasjon, storlaget eller smålaget? 2) Åpner paragrafen om at 1/3 av medlemmene kan kreve møter på alle plan (også landsmøtet) innkalt, for fraksjonisme? Det finnes sikkert også andre motsigelser på statuttene.

På valget: Motsigelsene på spørsmålet om vi skal stille til valg i -73 er av to typer: prinsipielle og taktiske. Noen mener at det, i alle situasjoner, er galt av et kommunistisk parti å stille til parlamentsvalg. Andre mener at deltaking eller ikke er et taktisk spørsmål som må avgjøres ut fra situasjonen i øyeblikket. Når det gjelder vurderinga av situasjonen, er det masse motsigelser ute og går: Har massene kvitta seg med parlamentariske illusjoner gjennom EEC-kampen? Er vi sterke nok, organisatorisk og politisk, til å gjennomføre en valgkamp? Noen mener også at det er riktig av partiet å stille i -73, men »ikke i vårt fylke».

De motsigelsene som er skissert opp ovenfor, er avgjørende for partistiftelsen. Derfor må de få høyeste prioritet i diskusjonsbevegelsen. Det vil si at disse motsigelsene må diskuteres til bunns, og at alle medlemmene må trekkes med. Dette betyr ikke nødvendigvis et uttall av møter. Mye kan avklares i en diskusjon over en kaffekopp!

I diskusjonsbevegelsen har vi også tatt opp en rekke andre spørsmål: Kvinnespørsmålet, familierpolitikken, populismen, kulturen, etc. Disse spørsmåla skal vi sjølsagt ikke legge til side. Men de har ikke samme avgjørende betydning for partistiftelsen som de første motsigelsene, og må derfor prioriteres lavere. Dette bør også avspeile seg i TFs spalter. Vi er glade for alle innlegg, men aller gladest for innlegg

på de høyest prioriterte sakene!

Partikongressen skal ikke bare vedta program og statutter. Den kommer også til å fatte andre vedtak, om kampsaker som står i brennpunktet akkurat nå o.l. Vi oppfordrer folk til å begynne å tenke på dette allerede. Send inn forslag til TF av typen: »Jeg synes kongressen bør fatte et vedtak om miljøvern med de og de hovedpunktene.» Dersom denne debatten starter nå, kan vi få god tid til å oppsummere og bearbeide forslagene før kongressen.

Neste nr. av TF vil komme etter folkeavstemninga. Da er det rimelig at folk er interessert i å diskutere »hva nå?« Derfor oppfordrer vi folk til å sende innlegg som går på dette: Hvilke paroler skal vi stille for kampen? Hvor går skillelinjene nå? Hvordan er situasjonen i fronten? Denne diskusjonen kan også bidra til å avklare viktige sider ved arbeidsprogrammet.

Red,

AKTIV VALGBOIKOTT I -73!

FOR AKTIV BOIKOTT I -73!

KOMMENTARER TIL DISKUSJONEN:

Boikott er aktivt og hardt kommunistisk massearbeid. Når I.G. skriver »Å la opportunistlederne fiske til seg stemmer så og si uten kamp – er en alvorlig taktisk tabbe» (TF 5/72) – så er det tull. Sjølsagt skal vi *slåss* for å trekke folk vekk fra Kalheims valgfront.

Spørsmålet om boikott kan ikke løses ved skrivebordet. Det holder ikke med sitatkrig eller historietriks av typen »Siden vi ikke står inne i et revolusjonært oppsving så må vi som SUKP i 1906 bruke parlamentet som taleded for revolusjonen». Vi jobber i Norge og må tenke sjøl.

»Umulig å ta stilling nå, får se hvilke parlamentariske konstallasjoner vi får utpå vårparten (nytt revisjonistparti . . .)». Uenig! Avgjørende er *massekampens* retning og nivå, og vår pol./org. styrke. De opportunistene som vil danne nye blokker og deres politikk kjenner vi godt fra EEC-kampen. Noen kvalitativt nye sprell fra denne sida er ikke å vente. Ta derfor del i diskusjonen nå!

(1) Oppgava er å videreutvikle den massekampen som i dag har sin basis i EEC-motstanden.

Folk har gjort gjennombrudd i sanering av parlamentariske illusjoner, men det gjenstår å reise en grunnfestet *tillit til egne krefter*. (»Men vi kan jo ikke stå aleine utafør EEC»). Før vi gir folk denne tilliten, vil de heller ikke gå med på at en sosialistisk revolusjon i Norge aleine er *mulig* – sjøl om de nok kan se den som nødvendig. Det er her vi må gjøre gjennombrudd i massekampen. Assen reiser vi denne tilliten? Ved å gi

folk konkrete erfaringer på seier gjennom kamp (mot tysk kapitalinvasjon, for utvida fiskerigrense, mot regionplaners odelegging av jordbruket) – kamp på *grunnplanet*.

»Men vi skal jo gi progressive et alternativ til SF/NKP» skriver Hansteen-gruppa (TF 5). Men kamerater, er det ikke nettopp her – i ledelsen av massekampen – at

- vi har vår pol./org. styrke?
- folk har en voksende tillit til oss?
- vi har trukket opp demarkasjonslinjene mellom revolusjon og opportunistisme?

Jfr. konkret betydninga av seirene i husokkupasjonene, streiker og støttearbeidet. Og se så på hvilken god vitaminsprøyte nederlag i studentenes husleiestreiker var for alskens opportunistar.

OK, riktig å stille hvis vi mobiliserer i valget gjennom å reise breie massekamper på de mest brennende punkter i *arbeidsprogrammet* vårt. Greier vi ikke denne enheten parlam/utenomparlam. så blir vagkampen i beste fall organisert spredning av forvirring, i værste fall postkassespredning av parlamentariske illusjoner av typen »Vi lover å bruke talerstolen på tinget til å spre revolusjonær propaganda *mot* tinget» – eller »Les det bra arbeidsprogrammet vårt – det skal vi slåss for på tinget.» Vi må huske på at de fleste oppfatter ml-erne som bare-kamp-på-grunnplanet-duger-folk.

OK – avgjørende blir spørsmålet om pol./org. styrke i partiet vårt. Se på erfaringene fra siste RAF-arbeid, kamerater: Vi mobiliserte ikke folk til toget ved å lage svær Vietnamuke og reise massekamp på tusen saker i mars/april –

DEBATT

de som trudde dette dugde var *superdialektikere*. Vi måtte trappe *ned* på atskillig grunnplansaktivitet for å fly trappeoppganger og rulle stensiler. Trur 2 mnd. valgkamp i -73 hvor *alt anna* er underordna ikke styrker utviklinga av en revolusjonær massebevegelse maksimalt.

Og kamerater i Hansteengruppa (TF 5) – det er ikke gjennom en slik valgkamp vi »prøver ut om programmet vårt holder».

Og kamerater som hevder »Valgdeltakelse samler folk rundt oss – KFML fikk 30 000 nye kontakter gjennom valg-arbeidet». Det lyder metafysisk, – du knytter like mange kontakter gjennom en *aktiv* boikott. Eller er grunnen den at du ved å stille snylter på folks parlamentariske illusjoner for siden å kunne henvise til den bra oppslutninga vi fikk?

(2) »Kommer vi inn, kan vi avsløre parlamentet innafra.»

Men ml'era blir ikke kjørt inn i utenrikskomiteen.

Ledende EEC-motstandere i SPs ting-gruppe forteller at hele departements-apparatet aktivt blir brukt for å trenere avslørende facts og rapporter til progressive tingfolk.

Mange viktige avslørende saker får vi has på utafra. Jfr. siste 3–4 nr. av KK. Derfor oppfatter jeg dette argumentet av samme type som »Fanken så gemt det hadde vært om det hadde vært en av våre som kunne rødde opp i den der debatten.»

Vi må utvikle propagandaen vår, – KK

som ukeavis i masseopplag! Studer hvor vital »Pravdas» massespredning var for bolsjevikenes kamp om Dumaen (SUKP(b)s historie)!

(3) Muligheter på den parlamentariske fronten.

Utvisomt riktig når vi i EEC-kampen går i spissen for *forsvar* av demokratiet og det parlamentariske sjølstyret. Utvisomt føres denne kampen også *på* tinget, men:

– Folk ser ikke norsk sjølstyre som mulig bare fordi om folkets sanne representanter vinner delseire på dette spørsmålet. Vi må utnytte bevegelsene i folket nå til å bygge opp den grunnleggende tilliten til *egen styrke*.

– Delseire på spørsmålet om norsk sjølstendighet er avhengig av allianse med opportunistene. OK sak, men gir ikke automatisk *oss* en posisjon som ledende i denne kampen.

– Å sette fingeren på fornuftige delkrav greier opportunistene utmerket. Å bringe krava til seier er deres historiske svakhet. Kamerater i Hansteen-gruppa, det er på *dette punktet* vi kan »vise vår støtte og oppslutning» og ikke gjennom praling med galluptall. Og det er på dette punktet *folket* er avhengig av *vår* helhjerta innsats.

La Partiet i sine første år bygge ut basene sine gjennom å stå i spissen for massenes kamp der massene daglig ferdes!

For en aktiv valgboikott -73!

Knut

OM Å STILLE TIL VALG I -73

Denne diskusjonen har to viktige problemstillinger:

– Spørsmålet om deltakelse i parlamentsvalg overhodet.

– Spørsmålet om deltakelse i 1973.

Det første spørsmålet må være avklart før en går løs på det andre. I TF 3/72 s. 6–10 står denne problemstillingen: Det er fortsatt en plikt å kombinere legalt med illegalt arbeid. Men KKP (se KKP: Leve det proletariske diktators seier. Til minne om Pariskommunens hundreårsdag. Oslo 1971) peker på erfaringen fra parlamentarisk arbeid i mange land, der det illegale arbeidet er blitt neglisjert til fordel for det parlamentariske. Med andre ord, kommunistpartier er blitt borgerlige.

Enkelte kamerater mener at KKP her i stor grad tar avstand fra alt parlamentarisk arbeid på bakgrunn av de siste tiårs erfaringer. Det er viktig å merke seg i hvilken sammenheng KKP tar opp spørsmålene i dette heftet. De polemiserer mot høyretendensene hos revisjonistpartier og bevegelser, tendenser til å ta avstand fra de illegale kampformene, ja, til og med fra væpna kamp. Dette er en viktig ting å ha for øye når en driver parlamentsarbeide: Faren for revisjonisme og korrumperting av partiet er stor. Dette betyr ikke annet enn at en må ha full aktsomhet for høyrefaren: ikke drive massearbeid, ta avstand fra væpna kamp, dyrke parlamentet i seg sjøl.

Konklusjonen på det første spørsmålet blir: Der er i gitte situasjoner riktig å drive parlamentarisk arbeid. Det er, utfra de siste tiårs erfaringer, viktig å huske at massearbeidet, det utenomparlamentariske arbeidet, er det viktigste. Parlamentsarbeidet skal bare støtte opp om massearbeidet.

Det andre spørsmålet blir da: Hvordan er situasjonen i Norge høsten -73? I dag finnes det i Norge en klippetetro på det parlamentariske system. Hvis folk finner feil ved systemet, mener de det kommer av at det sitter dårlige folk på tinget. Det er bare å skifte ut disse, så blir alt bedre. Selv om kampen mot EEC har sådd en liten tvil om stortingets demokratiske karakter, er det langt igjen til folk stiller spørsmålsteget ved selve systemet. Ved f.eks. manipulasjoner fra stortinget mot et massivt nei-flertall i EEC-saka, ville indignasjonen i dag bli rettet mot de enkelte representantene, og ikke mot parlamentarismen i seg sjøl. Selv i en slik situasjon vil det være riktig å stille (kanskje nettopp da). Situasjonen i norsk politikk slik som vi ser den i dag tilsier at vi bør stille.

Men hva med situasjonen i ml-bevegelsen? Er vi sterke nok til å kunne gjennomføre en valgkamp? Vi er midt i en diskusjonsbevegelse der vi diskuterer bevegelsens og det nye partiets program. Det programmet som blir resultatet vil, før høsten 1973, være grundig diskutert blant oss og våre venner. Valgkampen vil være en utmerket anledning til å føre ut vårt program og presentere partiet. Dessuten er det en utmerket måte å prøve organisasjonen på, en organisasjon som vi i dag veit i det store og hele er en kamporganisasjon. Bare vi sjøl kan gjøre partiprogrammet kjent, bare gjennom kamp kan vi finne ut hvordan organisasjonen fungerer i parlamentarisk arbeid. Derfor bør vi stille i -73, det er ingen grunn til å vente når vi har en bra situasjon nå.

Pedro

UNGENE ER FRAMTIDA, TA VARE PÅ FRAMTIDA !

(Sakset fra diskusjonsbladet til et storlag i Oslo.)

Mye tyder på at vi begynner å få et politisk grep om ungene våre. Vi hadde mange unger i Rød Fronts tog 1.mai, de bar plakater som de hadde laget sjøl. Og vi er kommet et slag videre med bygginga av pionerbevegelsen. Både på Tuddalsleiren og på Albaniaturen opplevde v et gjennombrudd i spørsmålet om ungene. Vi brukte mye tid på å diskutere dette, både på veggaviser og i gruppene. Jag hadde med meg to unger til Albania og oppdaget snart at diskusjonene om det kollektive ansvaret for ungene fikk resultater: Ungene ble tatt hånd om på en politisk måte, de kom med bidrag til veggavisa og de fikk innføring i hvorfor en må vise ansvar overfor andre unger, osv.

Men en svale gjør ingen sommer. Vi befinner oss ennå i skippetaksfasen når det gjelder det ideologiske og praktiske arbeidet med ungene. Foreldrene må ofte løse problemene alene: både barnevaktspørsmål og problemer angående sikkerheten, indoktrineringa i skolen osv. Spørsmålet vi står overfor nå er: Hvordan skal vi komme videre? For å komme noen vei må vi angripe spørsmålet om ungene vitenskapelig.

Klarlegging av behovene er det vi må begynne med. Hvor mange unger dreier det seg om, hvor ganle er de, hvor bor de, hvor mange enslige foreldre osv.? Storlagsstyret må få en grundig oversikt, og den bør gå så langt ut i fronten som mulig (støttelag, grunnsirkel mm.) Som marxist-leninister bør vi gå foran med et godt eksempel her, og komme med tilbud om barnevakt til foreldre som står oss nær.

Men det er ikke nok å plante en barnevakt på ungene. Lagene må derfor gå videre i kartlegginga av behovene: Hva kan vi gjøre for å bekjempe indoktrineringa, hvordan skal det politiske arbeidet med ungene legges opp? Er det viktig å drive massearbeid i barnehager og i skolen (foreldremøter, dugnader osv.)? Hvordan ser vi på ideen om "røde barnehager"? Hvordan skal pionerarbeidet legges opp?

Politisk diskusjon. Kartlegginga skal danne grunnlaget for det kortsiktige og langsiktige arbeidet med ungene. Smålagene må diskutere spørsmålet politisk, og sørge for at diskusjonen kommer ut i fronten. Problemet angår alle, også folk som ikke har unger. Forståelsen for det kollektive ansvaret må styrkes, dette er kjernen i problemet. Den borgerlige holdninga stikker dypt, den må bekjempes aktivt og over lang tid. Arbeidet må også sikres organisatorisk. Noen må få som sin politiske hovedoppgave å ha ansvaret for alle ungene innafor storlaget og dets omland. Folk har mange ideer nå, men det er ingen som samler blomstene og setter dem i jorda. Men dette arbeidet kan ikke vente "til vi har tid". Begynn f.eks. med å studere problemene slik de trer fram gjennom EEC-arbeidet, og sett igang tiltak som kan peke framover allerede nå. Sørg for barnepass til valgkampgruppene eller for de husmødrene dere får samla til smålagsmøter f.eks. TA VARE PÅ FRAMTIDA !

MLG-medlem.

KOMMENTARER TIL ARBEIDSPROGRAMMETS PUNKTER PÅ KVINNENE

Først litt til behandlinga. Arbeidsprogrammet bør ha de fremste kampsoppgavene for kvinnene nå, gjerne formulert som krav som ikke helt lar seg gjennomføre under kapitalismen, f.eks. »daghemsplasser til alle småbarn», men som er en aktuell og varig kampsoppgave. I tillegg til dette krav som viser veien vi vil gå: »bekjempelse av prostitusjon».

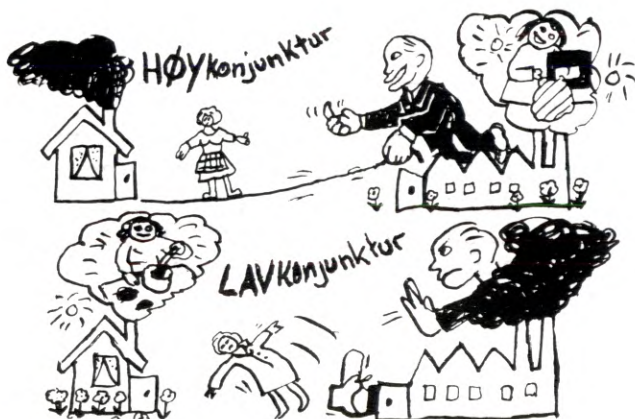
Kravene formuleres ut rundt tre sentrale temaer:

- kamp mot kvinnene som salgsvare
- kamp mot kvinnene som arbeidskraft-reservearme for kapitalen
- kamp mot splittelsen mellom folkets menn og kvinner.

Jeg tror det andre temaet er litt for svakt utforma i arbeidsprogrammet. For det første trenger vi krav på rettigheter og muligheter for en skikkelig utdanning. For det andre trenger vi krav ikke bare på lik lønn for likt arbeid, men også skikkelig lønn i de typiske kvinneyrkene. (Eks: det hjelper ikke om kvinnelige kirkegårdsarbeidere stort å få samme lønna som mannfolka når den lønna er så liten at den ikke går an å leve på allikevel. Et annet eksempel er sjukepleieras kamp nå.) For det tredje trenger vi krav på fast ansettelse ved deltidsarbeid med fulle sosiale rettigheter. (Kapitalen er litt desperat for tida, trenger arbeidskraft, men gjerne gjennom sånt dritt som Manpower o.l.)

Faren er å gjøre krav/kamp-lista så lang som et vondt år. På den andre sida kan vi heller ikke begrense oss til allmenne paroler. Kom igjen, la oss diskutere hvordan avsnittet skal bli sendes ut!

ml'er i Kvinnefronten

KVINNENE

OG

DEN SAMFUNNSMESSIGE PRODUKSJONEN

LANGSIKTIG POLITIKK – PRINSIPPROGRAM

Kvinnenes deltakelse i produksjonen er et viktig mål på lang sikt. Et sosialistisk samfunn der deltakelse i produksjonen er overlatt mannen, vil ikke bety frigjøring av kvinnene fra den undertrykking som rammer oss spesielt. Den økonomiske avhengigheten av mannen og det private barnepasset er band som lunderer kvinnefrigjøringen.

Den unge sovjetstaten så det som svært viktig at kvinnene deltok i produksjonen, det samme gjelder Kina og Albania i dag. Men Kina og Albania ser klart at tilstrekkelig antall arbeidsplasser og lik lønn ikke er tilstrekkelig for å få kvinnene ut i produksjonen. Bare dersom kvinnefrigjøring fra husarbeid og eneansvar for barn, kan de fullt ut delta i produksjon og politisk liv. Albanerne innser at dette innebærer en langvarig kamp.

Et viktig aspekt ved deltakelse i produksjonen i det sosialistiske samfunnet er selvfølgelig at dette direkte bidrar til å bygge det sosialistiske samfunnet. Altså: Det er en viktig oppgave å arbeide for å få kvinnene med i produksjonen i det framtidige sosialistiske samfunnet.

Prinsipp-programmet vårt er et program for revolusjonen. Vi er enige i at det legges vekt på deltakelse i produksjonen. Men vil vi ikke fremdeles ha husmodre etter revolusjonen? Det er bare en setning i kvinnen som – på en litt vag måte – peker på at husmodre kan eksistere: »Støtte til kvinner som ikke har fått samfunnsmessig arbeid for å sikre deres økonomiske sjølstendighet».

Hvor er det blitt av husmora? Vel er det programmet for revolusjonen det dreier seg om, men dette programmet leses i dag. Forhøpentligvis vil det nå riktig mange av de som er husmodre (mye over halvdel av den voksne norske befolkningen!) – Må ikke disse få en følelse av å være glemt når de overhodet ikke er nevnt? Vil de ikke føle seg usikre på hva som blir deres skjebne i det sosialistiske samfunnet?

Vi mener altså det. Og vi mener også at vi er inne på spørsmålet om *hvordan* vi skal få kvinnen til å delta i produksjonen. På tilsvarende måte som småbrukere og bønder må utvikles til å skjønne at kollektivisering tjener deres interesser, må kvinnene forstå at det er i deres interesse å delta i produksjonen. De må se at dette ikke betyr dobbeltarbeid – at ungene blir tatt skikkelig vare på, at husarbeidet lettes gjennom kollektive tiltak.

HVA MÅ POLITIKKEN VÅR VÆRE PÅ KORT SIKT?

Majoriteten av norske kvinner er husmodre. Det er mange grunner til at de ikke deltar i produksjonen: manglende arbeidsplasser, manglende barnehager, privatisering av husarbeid. Svært mange kvinner ville gjerne ut i arbeid dersom forholdene ble lagt til rette. Men det er også mange som avgjort foretrekker husmortilværelsen. De ser at det betyr hardere press på dem selv og familien når de går ut i arbeidslivet. Kvinner

som av økonomiske grunner må arbeide, ønsker seg ofte tilbake til husmortilværelsen. Dobbeltarbeid er nemlig ikke frigjørende. Og det er en ekstra belastning å gå på jobb når ungene ikke blir tatt vare på på en forsvarlig måte.

Vi er derfor uenige når det i artikkelen »Kvinnens materielle kår i Norge» (Røde Fane 2/72) hevdes: »At kvinnene kommer ut i arbeidslivet er ubetinget en god ting. For frigjøringa av kvinnene er det viktig at hun nettopp kommer ut i den samfunnsmessige produksjonen og frigjøres fra det private arbeidet i hjemmet.»

Det betyr ikke frigjøring fra det private arbeidet i hjemmet å komme ut i den samfunnsmessige produksjon. Arbeidet hjemme forsvinner ikke, det er der når vi kommer hjem. Og vi må ikke tro at husarbeidet er kollektivisert i det kapitalistiske industrisamfunnet Norge. Visst finnes det ferdigmat, vaskerier og rengjøringsbyråer. Men hvem har råd til å benytte seg av denne »sosiale service»? I alle fall ikke vanlige arbeidere og funksjonærer.

Tilbake til artikkelen i Røde Fane. I avsnittet om husmora påvises det, riktig, at husmødrene er utenfor den samfunnsmessige produksjonen, og at det er det private ansvaret for barn og den økonomiske avhengigheten av mannen som er grunnlaget for undertrykkinga i familien. Men vi er uenige når det kategorisk hevdes at det er »et skritt i riktig retning at hun kommer ut av isolasjonen i hjemmet og får lønnet arbeid.»

Er dobbeltarbeidende kvinner mer »frigjorte» enn husmødre? Og hva med de kvinner som av boligdyrtid og dårlig økonomi tvinges ut i arbeid, og av den grunn kanskje ser mannen sin bare i helgene? Skal vi fortelle dem at dette objektivt sett er et skritt i riktig retning og at de nå fjerner to viktige undertrykkende bånd: Økonomisk avhengighet og privat barnepass . . . For å sette det litt på spissen, blir kanskje konsekvensen av frigjøringen store problemer i ekteskapet (skilsmisser) og at ungene ikke får den omsorgen de trenger.

Dette er ikke frigjøring, men hardere økonomisk utbytting. Og ikke noe skritt i riktig retning.

Her kan vi trekke inn litt historie: for arbeiderkvinnene betydde det mindre utbytting den dagen de *slapp* å jobbe i fabrikkene. Å hevde kategorisk at deltakelse i produksjonen i det kapitalistiske samfunnet er en bra ting er en klar venstrelinje i kvinnespørsmålet, og ikke etter masselinjas prinsipper.

Vår politiske linje under kapitalismen må være:

- a) **Kvinner skal har rett til arbeid – det skal være arbeidsplasser.**
- b) **Kamp for flere daghjemsplasser etc. slik at valgmuligheten blir reell.**
- c) **Vi må forsvare kvinnenens rett til å være husmødre hvis de ønsker det og ta opp de kampoppgaver som knytter seg til husmødrenes arbeids- og livssituasjon.**

Det må ikke være noen oppgave for oss å agitere for deltakelse i produksjonen. Vi må passe oss for å havne i den grøfta som borgerlige kvinnesakskvinner ofte har gjort: at de kommer i motsetningsforhold til husmødrene. Her er det en uheldig tendens i artikkelen i Røde Fane når husarbeid ofte omtales i negative vendinger (husslaveri etc.) Mange kvinner føler stolthet og respekt overfor det arbeidet de utfører i hjemmet. Dette er noe de selv og familien får glede av, mens deltakelse i den samfunnsmessige produksjonen virkelig oppleves som slaveri av mange. Uten å ville romantisere mor/barn-forholdet er det også viktig å huske på at stell av barn og omsorg for dem, om det kanskje av og til kan føles som en plikt, i det store og det hele er en kjær oppgave.

Oppsummering av storlagsdiskusjon v/Nanna

GRAUTPOLITIKK.

I nr. 4 av TF påsto et støttemedlem at »vi må propagandere for en gjennomført og brei nedskjæring av forbruket hos massene. Dette vil lamme den kapitalistiske produksjon som er helt avhengig av stor omsetning.» Liknende tanker kom fram i familiediskusjonen på en av sommerleirene. Noen mente at bokollektivene var en trusel mot kapitalismen fordi folk ville trenge færre kjøleskap og færre komfyrer. Med andre ord: Vi skal spare kapitalismen ihjel. Vår parole for massene blir: »Spis graut! »

For det første: Kapitalistene har sjøl flere ganger prøvd eksperimentet med å »lamme den kapitalistiske produksjon» gjennom å skjære ned på massenes kjøpekraft uten at det er blitt noen revolusjon av det.

For det andre: Kapitalistene har andre måter å sikre omsetningen på: De kan la staten dra inn kjøpekrafta i form av skatter, som så staten igjen kan forbruke til »nyttige» formål, krig, romferder, etc.

For det tredje og viktigste: Revolusjon er et resultat av *massenes* aksjon. Skal vi omstyrte kapitalismen, må vi mobilisere massene til å følge våre paroler og gå til væpna storm mot monopolborgerskapets stat. Massene vi stole på oss hvis de tidligere har erfart at vi har tatt utgangspunkt i deres behov og ønsker. Men vil de stole på oss hvis vi tidligere har oppfordret dem til å »spise graut»? Jeg har mine tvil.

Grete.

OM LÆRERNES KLASSEMESSIGE STILLING

I en studiesirkel har vi diskutert lærernes (ungdoms- og folkeskolelærernes) klassemessige stilling. Vi har ikke klart å oppnå fullstendig enighet om dette, og mener at saken kan diskuteres videre i Tjen Folket.

Den ene siden hevder at lærerne tilhører småborgerskapet fordi disse ikke innehar de kriterier som historisk kreves for å tilhøre arbeiderklassen. I SUKP's historie utg. 1939 side 16 slås det fast at de revolusjonære hovedsaklig må bygge sine forhåpninger på proletariatet. Videre: **»Fordi proletariatet . . . er en arbeidende klasse som er forbundet med den mest utviklede økonomiske form, og som følge av dette har en stor framtid foran seg. Fordi proletariatet som klasse vokser fra år, til år, utvikler seg politisk, lett lar seg organisere som følge av arbeidsvilkårene og er mest revolusjonære som følge av sin proletariske stilling.»**

Utifra dette mener den ene siden at lærerne ikke «er forbundet med den mest utviklede økonomiske form, med storproduksjonen», og videre at lærerne ikke «lett lar seg organisere som følge av arbeidsvilkårene». Den andre siden hevder at lærerne tilhører arbeiderklassen, for med proletar menes de som ikke eier produksjonsmidlene. Videre at lærerne i dag tilhører storproduksjonen fordi skolene blir stadig større og mer sentraliserte, og at lærerne p.g.a. denne utviklinga «letter lar seg organisere som følge av arbeidsvilkårene».

I Røde Fane nr. 1 side 34 punkt 6.6 er nevnt «proletarene i undervisning». På side 31 er de «høyere lærerkreftene» betegnet som småborgerskap.

I Det kommunistiske manifest utg. 1971 side 27 står det følgende: «. . . den moderne arbeiderklasse, som bare lever så lenge den finner arbeid, og som bare finner arbeid så lenge dens arbeid øker kapitalen». Hvilke kriterier er lagt til grunn for å plassere de «høyere lærerkreftene» i småborgerskapet og de lavere lærerkreftene («proletarene i undervisning») i arbeiderklassen? Det lønsmessige kan vel ikke være det avgjørende fordi store lønnsforskjeller finnes også blant arbeidere, men dette forandrer ikke deres klassemessige stilling.

Hvis det er deres forhold til produksjonsmidlene som er avgjørende, kan vi ikke se noen forskjell mellom høyere og lavere lærerkrefter i så henseende. Historiske grunner kan være en årsak fordi de høyere lærerkreftene var mye sterkere knyttet til den herskende klasse (statsansatte autoriteter) og er det fremdeles. De lavere lærerkreftene (folkeskolelærere) blei også for 14 år tilbake regnet som autoriteter, særlig da i bydesamfunn, mens de i dag både lønsmessig og av andre grunner som rasjonalisering og hardere arbeidspress, i større grad blant vanlige arbeidere blir regnet til deres omgangskrets.

Vi mener det er viktig med en klarere begrunnelse for hvorfor man plasserer et gruppe i småborgerskapet og et annet i arbeiderklassen.

Et annet problem: Betegnelsen *arbeiderklassen* og *det arbeidende folket* har skapt en del forvirring hos oss. Noen hevder at begge betegnelsene betyr det samme (arbeiderklassen), andre hevder at *det arbeidende folket* er betegnelsen på alle som ikke eier produksjonsmidlene.

Lag i Vestlandsbyg.

BYGG KULTURFRONTEN

Den offisielle åpningsveka for Kulturfronten skal vere frå 9. til 15. oktober. Vi kommunistar som arbeider i KF vil oppfordre alle kameratar til å ta aktivt del i bygginga av fronten og reisinga av bladet og bladets økonomi. Skap ei KF-gruppe der du bur!

Det er ei stor oppgåve for oss kommunistar å vere med å gjere KF til ein front mellom vårt folks kultur og tradisjonar- og imperialismens tyranni. I dette arbeidet skal vi kunne arbeide saman med breie politiske grupper. KF må bli ein masseorganisasjon.

Vi skal knyte eit levande band til dei tradisjonar i norsk kultur som vi ønsker å halde oppe. Då er det ikkje nok for oss å henge opp t. d. eit bilete av Henrik Wergeland på veggen. Vi må vite kva plass Henrik Wergeland hadde i si samtid, og vi må bruke dikta hans i dag.

Vi skal trekke fram det verdifulle i dagens kulturliv og bruke det. Då må vi kjenne venn og fiende. Derfor må vi gjere ein klasseanalyse av kulturen. Vi må kartlegge kulturen grundig samstundes som vi stiller konkrete kulturpolitiske parolar og kjempar for dei i praksis. Det er ikkje nok å lese dette og nikke med hovudet. Vi må fram med papir og blyant, snakke med folk, t.d. slå opp i telefonkatalogar over registrerte foreningar, telje filmprosjektorar og teaterscener.

Vi skal bygge ein levande folkeleg kultur, legge ein kulturell base for det norske folket sin kamp for rettane sine. Då er det ikkje nok å bli ein fem kroners medlem av Kulturfronten, det er bare det første steget. Vi må kjenne ansvaret for å bygge det økonomiske grunnlaget for fronten, vi må verve abonnentar til bladet og aktivistar til kulturfrontarbeidet. Med andre ord: Vi må kunne spele ei leiande rolle i bygningsarbeidet. Då må vi ha ein politikk for arbeidet. La derfor kulturen og kulturanalysane få sin rettmessige plass i diskusjonsrørsla som vi held på med!

Røynslene våre frå eit breitt frontarbeid er ennå temmelig avgrensa. Nokre kameratar er ennå usikre på kva som t.d. er ideologisk sjølvstende *i ein front*, og kva som er å arbeide lojalt *for frontens ide*. Nokre kameratar har ennå problem med å vere politisk leiande i ei sak – og løper i staden beina av seg. Kulturfronten skal ikkje vere »ennå ein front» for marxist-leninistane. Den er ein del av det samanhengande arbeidet vi står i. Derfor er bygginga av Kulturfronten ei utfordring til oss: Kvaliteten av vår politiske analyse, vår evne til å få massenes tillit og kjærleik, vår vilje til å sjå dei store samanhengane vi arbeider i, og bygge ein proletær kultur i det perspektivet.

KAMERATAR. BYGG KULTURFRONTEN!

ET DIKT OM HERDLALEIREN

MLGs sommerleir for Vestlandet ble holdt på øya Herdla. Denne øya var en viktig base for tyskerne under krigen, og på leiområdet var det nok av spor etter den tida. Motelokalet var ei gammal tyskerbrakke som nå var overtatt av det lokale skytterlaget. Skytterhuset het »Solrenning» og ble malt av leirdeltakerne på dugnad. Med utgangspunkt i dette skrev en kamerat på leiren et dikt om Herdla før, nå og i framtida.

**Imperialistene
har vært på Herdla før.
Beitemarkene ble ekserserplass
soldatstøvler trampet
på fiskernes varsomme stier
mellom strandlauk og sveve.**

**Nå har kyrne
erobret ekserserplassene tilbake
ungpionerene
har sandkasse i ruinene
og i Wehrmachts brakker
legges det planer
for kampen mot imperialismen.**

**En gang
vil ruinene på Herdla
være arr etter et samfunn
like dødt
som Faraos Egypt.
Men i dag
kan de bygges opp igjen.
Beitemarkene
er ikke trygge.
Europahæren
kan få bruk for dem.
Fiskernes stier
gror allerede igjen.
De som nyttet dem
er jagd vekk
med usynlige geværer.**

Imperialistene
har vært på Herdla før.
Vi vet
de håper å komme tilbake.
De har allerede grepet til
med en hånd.
Men vi skal forsvare
pionerens sandkasser
beitemarkene
og skytterhuset »Solrenningen»
skulder ved skulder
folket på Herdla
og gjestene fra Rød Front.
Vi skal slåss
til grepet løsner
til folket sjøl har tatt makta
og åpnet fiskernes stier opp igjen.
Da skal vi heise det røde flagget
over skytterhuset
og kalle brigade »Solrenningen»
i den norske folkehæren
til fest.

OM KAMPANJA

»GJØR KK TIL EI UKEAVIS I -73!«

Artikkelen er sakset fra det regionale diskusjonsbladet »Fram for partiet!«

På Tuddalsleiren diskuterte vi at vi burde gjøre KK til ei ukeavis i løpet av 73. Alle var enige om at dette var nødvendig utfra behova i folkets kamp. Raske analyser, brei dekning av konkrete kamperfaringer, saker til studier både for kaderen og massene, alt dette var våre behov. KK er bevegelsens kollektive talerør, og mange hadde gode erfaringer med organisering av folk på et slags »kommisjonær«-plan rundt ml'erne.

Jeg synes vi skal se litt nærmere på hva slags forutsetninger som må være oppfylt hvis dette skal kunne gjennomføres. Bare når vi diskuterer de konkrete sakene som må gjøres, kan vi nå fram til en *skikkelig* enhet og slåss for ukeavisa vår. Derfor vil jeg ta opp to saker:

1. EI UKEAVIS SOM IKKE SELGES ER DØDT PAPIR OG BORTKASTA ARBEID!

– Vi er jævlig dårlige til å selge KK her i byen. Måned etter måned ligger det bunkevis med aviser igjen på distribusjonen som må spres med krisetiltak ved månedens slutt. Skal vi ha ei ukeavis, kan vi ikke spre avisa til noen få promille av befolkninga i XXX! KK er ikke noen lagsavis til nære venner.

– Lite vil det nytte hvis en »aktuell« avis selges så seint at folka ikke får annet enn den vanlige dagspressa å holde seg til.

– Kamerater! Et distribusjonssystem for KK kommer ikke seilende på ei fjøl. Vi må diskutere årsakene til at vi sprer KK på et vis som er mer *sabotasje* av partibygginga enn et viktig våpen for å spre kommunistiske ideer til massene. Tror vi at massene blir kommunister av seg sjøl? Eller er vi redde for at de skal bli det?

2. EI UKEAVIS MED EN LITEN REDAKSJON ER SNART EI AVIS MED UTSLITT REDAKSJON OG HALVGODT INNHOLD.

– KK er ei god avis. Den er blitt mer og mer levende og allsidig. Men KK er i liten grad *vår* avis, på den måten at vi her i XXX-området skriver noe særlig i avisa. Nå tror jeg ikke at hovedparolen er at alle skal bli KK-journalister, men jeg mener vi bør tenke på følgende:

– Når KK blir ukeavis, vil den trenge en stor »halvfast« stab. F.eks. en rad med folk som har KK som 20% oppgave, som kan skrive artikler ut fra sitt felt, som kan tenke politikk for KK på de områdene de jobber på. Og her aspirerer hele bevegelsen til å kunne bli »KK-stabsfolk«. Vi bør diskutere og finne fram til de beste.

– Vi her i XXX har de folka som kan knyttes fast til en »storredaksjon«, fordi en slik redaksjonsstab nødvendigvis bør ha noenlunde geografisk nærhet for å kunne fungere som et politisk kollektiv.

Kamerater! Jeg tror forutsetninga for å løse oppgava med å gjøre KK til ei ukeavis stiller mange berettiga spørsmål til oss her i området. Spørsmål vi må reise og diskutere og løse. Første oppgave, som allerede er stilt, er å *betale* for de få avisene vi har tatt til spredning, og å selge f.eks. septemernummeret i *september*, ikke i begynnelsen av oktober! La oss diskutere erfaringene våre, la oss stille oppgava at vi kan rapportere på årsmøter i XXX at vi har gjort gjennombrudd og snudd tendensen til sabotasjevirksomhet!

Kamerat i XXX-smålag.

PUNKTER TIL KLASSEANALYSE

AV ET OMRÅDE I OSLO SENTRUM

I TF nr. 4 brakte vi et eksempel på ei lokal klasseanalyse, laget av kamerater fra Bergen. Vi har inntrykk av at arbeidet med klasseanalysene nå er kommet godt i gang på mange steder. Denne gangen trykker vi ei analyse av et område i Oslo sentrum.

1. VIKTIGE MOTSIGELSER

- 1.0 Området sterkt preget av strukturrasjonalisering og konsentrasjon av kapital, og vil være kanskje det stedet hvor motsetningene er mest skjerpet.
- 1.1 Klassekampen i distriktet har de siste årene vært svært skjerpet. Allment gjennom at de fleste politiske demonstrasjoner finner sted her. Særegent gjennom kampen mot forskjellige raseringsplaner, f.eks. Hausmannsplanen¹, teaterstreiken høsten -71 i tillegg til forskjellige trafikkaksjoner.
- 1.2 Administrasjonen dominerer strøket. Størsteparten av statsadministrasjonen, DNA/LO-ledelsens administrasjon, Høyre, Venstre og SF har sine hovedkvarterer her. Sentraladministrasjonen for Teledirektoratet og hovedstasjonen for Oslo Politikammer. Forhørs og Byretten, Lagmannsretten i Oslo distrikt pluss deler av kommunens administrasjon, Helserådet og en del sosiale institusjoner. Et karakteristiske trekk er at byråkratiet ved disse organene vokser stadig (må undersøkes hvor mye).
- 1.3. Finanskapitalen er den viktigste delen av monopolkapitalen i distriktet ved siden av DNA/LO-ledelsen. Vil her nevne følgende banker: Kreditkassen, Fellesbanken (se RF nr. 2 om landbruksmonopolet), Landsbanken pluss Andresens Bank. Dessuten mulig at et par mellomstore forsikringselskaper holder til her. Dessuten serier med bankfilialer for alle banker. Mrk. at i omtrent hvert eneste nybygg kommer en bankfilial, se f.eks. hjørnet Akersgt/Grensen.
- 1.4 Kulturelt er strøket absolutt dominerende på landsplan. Gjennom at samtlige større aviser i Oslo og landet har hovedsete her: Aftenposten, VG (kontrollert av Aftenposten), Dagbladet, Arbeiderbladet, Nationen, Morgenbladet og Vårt land. Motsigelsene innen denne bransje er stadig økende grunnet Statens rolle gjennom lånekassa for aviser. Dessuten gjennom de store avisenes oppkjøp. Eksempel: Vårt Land og Morgenbladet. Må undersøke hvilken ideologisk støtte de forskjellige avisene har, og konkretisere deres rolle.
- 1.5 En annen viktig sektor innenfor samme område er teatrene og operaen. Samtlige teatre i Oslo ligger innenfor vårt område. Teatrene sterkt i sokelyset i tilfelle EEC-medlemskap. Framskredet politisk nivå de fleste stedene. Grunnet politisk kamp mot EEC og Statens sparepolitikk. Teatrene spiller en viktig rolle i den ideologiske undertrykkinga av folket. En viss progressiv utvikling de seneste årene gjennom stykker som Svartkatten og Moren særlig. Oppsøkende teater gir perspektiver. Bør diskutere grundig teatrenes politiske funksjon.
- 1.6 Oslo kommune. Kommunen uttalt EEC-motstander, antakelig grunnet det enorme press som vil komme på byen i tilfelle medlemskap. Men er direkte redskap for hovedfienden i spørsmålet om rasing. Dessuten benytter kom-

FRA GRASROTA

munen seg av stadig mer politivold, se Bygdøy. Kommunens stilling bør utredes grundig. Viktig også å studere her det voksende byråkratiet.

- 1.7 Hotell- og restaurantnæringen er en viktig del av Sentrum. Store arbeidsplasser og relativt mye kapital i de største hotellene. Tendens til trøbbel for de mellomstore: eks. Kaba.
- 1.8 Supermagasiner. Stor konsentrasjon. Eks: Glassmagasinet, Gunerius. Store kapitalbedrifter som antakelig er i avhengighetsforhold til bankene. Eierforholdene her er viktige. Dessuten har disse store interesser i rasing av gamle boligstrøk. Grunnet større salg hvis flere parkeringsmuligheter og bedre veider. Disse har dannet en forening sammen med andre kapitalinteresser som over press på kommunen for å få gjennomført Hausmannslinja.
- 1.9 Lite industri. Viktigste bedrift Nora. En del småindustri: snekkerverksted i Storgt. og Brugt. pluss en del mindre trykkerier.
- 1.10 Mellomstore og små butikker. Ligger tett i tett. De fleste står i fare for å bli radert vekk, og Hausmannslinja truer dem direkte. Særlig er dødeligheten stor blant kolonial- og tobakksforretningene. I forbindelse med kampen mot Hausmannslinja har flertallet av småkjøpmennene i det berørte distriktet inntatt et progressivt standpunkt, og konkret støttet kampen gjennom å ha stands og underskriftslistor i butikkene. Blant de mellomstore skal vi merke oss en del spesielt innenfor bilbransjen (utleiebyråer og bensinstasjoner) som aktivt går inn for rasing og slår lag med monopolkapitalen.

2. BOLIGOMRÅDENE OG EIENDOMSFORHOLDENE DER

- 2.1 Monopolkapitalen eier og kontrollerer så vidt vi har fått undersøkt ikke noe særlig av boligområdene. Usikker her. Thons rolle – han er bl.a. med i den foreningen som monopolkapitalen har opprettet for rasing.
- 2.2 Mellomborgerskapet: Før nevnte bilutleiefirma kjøper opp gårder, har allerede rasert noen for å bruke til parkeringsplasser, og har nylig kjøpt 4 til.
- 2.3 Ågerkapitalen: har lite kjennskap til hvordan den står her. Vet ikke noe konkret.
- 2.4 Småeiere. Flertallet av gårdene på Hammersborg eies av eiere med en gård. Det er enten folk som bor i gården, advokater, eller en som har arvet en gård. Grunnet saneringstrusel har gårdeierne gjort lite eller ingenting for å holde gårdene. Strøket har delvis forslummet. Dessuten er husleiene så lave at fortjenesten er liten og ingenting. Derfor står flere leiligheter tomme da gårdeierne vil ha folk ut slik at de kan få leie ut til kontorer. Hvor utbredt denne innstillingen er vet vi ikke.
- 2.5 En del av gårdene er overdratt til leieboerne etter press, slik at gårdene er aksjeselskaper. Disse gårdene er også de best vedlikeholdte. Bør diskuteres om dette (med at folk kjøper seg inn i gårdene) er en riktig framgangsmåte, og noe vi skal kjøpe ut paroler på.

3. KLASSESAMMENSETNINGEN

- 3.1 Funksjonærene innen administrasjonen, bank og handel utgjør de langt største gruppene i vårt område. Hensier her til RF/2 s. 60 pkt. 1.7. Med hensyn til resten av befolkninga se tidligere punkter.
- 3.2 Klassesammensetningen i boligdistriktet. I overveldende grad fra arbeiderklassen. Aldersmessig verd å merke seg flertallet gamle/helt unge – lite folk mellom 30–50 år.

FAMILIEN – DEN MINSTE KOMMUNISTISKE ENHET!

Artikkelen er skrevet med utgangspunkt i diskusjonen om familien på Herdlaeiren.

FAMILIENE ER I DAG TRUET!

Presset i arbeidslivet – avfolking og pressområder – pendling – dårlig økonomi – alt dette truer med å oppløse familiene. Folk trenger den beskyttelse nær kontakt med familien gir – det er ikke noe kollektiv som overtar i det øyeblikk kjernefamilien splittes. Vi må bekjempe alle framstøt fra monopolkapitalens side som truer familien.

Men betyr dette at vi skal satse på familien for framtida? Er ikke den familieformen vi har borgerlig?

SKAL VI BYGGE PÅ KJERNEFAMILIEN?

For det første: Vi er materialister. Vi må ta utgangspunkt i den grunn vi står på, ikke gripe nye familieformer ut av luften. Det er rett at grunnlaget for familien og ekteskapet er den private eiendomsretten. Monogamiet tok sikte på å sikre eiendommen – at den skulle gå i arv til mannens arvinger og ikke andre menns! (Engels i »Familiens, privateiendommens og statens opprinnelse.»)

Men det er bare ett av poengene til Engels. Han hevder videre at det materielle grunnlaget for den borgerlige familien *ikke* er til stede i samfunnssystem eller klasser der den private eiendomsretten ikke eksisterer – eller der det ikke finnes eiendom.

Hos arbeiderklassen og i det sosialistiske samfunnet er det et annet grunnlag for ekteskapet: kjønnskjærligheten. Dette er grunnlaget vi må bygge på: den kjærligheten vi har til barn og ektefelle. Et forpliktende og nært forhold til enkeltpersoner er den basis vi må ha for vår kjærlighet til hele folket. Vi elsker ikke en abstrakt ide (folket), men levende mennesker som vi daglig omgås. (Vi må skille mellom ukebladromantikk og kjærlighet. Sot musikk i hjertene er godt å ha, men felles idealer og felles arbeid i folkets tjeneste er en skikkelig basis å bygge et forhold på.)

HVA MED KOLLEKTIVER?

En ting er klart: Selv om kjernefamilien er den basis vi må bygge på, så er ikke dette i strid med utvidete kollektiver (fellesrom – aktiviteter). Vi må ikke glemme at ikke alle familier består av mor, far og barn.

Leiren var nettopp en illustrasjon på et kollektiv som

Leiren var nettopp en illustrasjon på et kollektiv som *omfattet* familiene. Den isolering av generasjoner og av familien som »utviklingen» har medført, må vi prøve å motvirke i det daglige. Felles tiltak med naboer er viktig.

Men hva med ideen om å flytte sammen i kollektiver av flere familier? Den er besnærende – og vil antakelig være en god hjelp til å løse våre (ml-familienes) problemer. Og det er klart at det er mulig å unngå å isolere seg fra naboene ved å føre ei riktig masselinje.

Men vi skiller oss fra vanlige arbeidsfolk ved å bo i kollektiver. Ideen er ikke realiserbar for de fleste – og de fleste er ikke modne for den. Politisk arbeid som leieboere i borettslag vil være umulig.

Det som bygges av «kollektivhus» er forbeholdt folk med tykke lønningsposer. Frigjorte borgerkvinner – og – menn kan bo kollektivt i boliger til en kvart million (eksemplet fra Oslo.)

Ml-ere moter de samme problemene i familielivet som andre folk. Men det er viktig å være klar over at problemene ofte har sine særegne sider – og vi må skille mellom familiepolitikken vår utad, og arbeidet med å løse egne problemer.

HVOR LANGT ER ML-ERNE KOMMET?

Dette ble et stridsspørsmål på leiren. Nærmere bestemt var det ei vise som ble stridens eple. Visa var formet som ei vuggeviser som ei ml-kone synger for ungen sin, der hun beskriver hvordan hun trofast tar på seg alle plikter hjemme, slik at far kan konsentrere seg om å kjempe for de undertrykte sak. Kritikken mot visa var at den beskrev en situasjon som *ikke* var typisk for ml-erne og at den behandlet ml-menn på en fiendtlig måte. Det ytet ikke mennene, som var begynt å innse problemene og var villige til å ta pliktene på seg, rettferdighet. Videre var bruken av hets når det gjaldt motsigelser i ekteskapet (folket!) politisk feil. Noen karakteriserte visa som kontra-revolusjonær. Forsvarerne av visa mente at den – i noe overdrevne former – viste en typisk situasjon. Og de mente at moren i visa ikke måtte oppfattes som en som aksepterte sin situasjon, men som en som var temmelig forbannet over den. De mente visas funksjon var å drive familiedebatten framover.

I gruppediskusjonene var det enighet om at mannlige ml-ere så nødvendigheten av å dele husarbeidet, og gjerne gjorde arbeid hjemme. Problemet er at *ansvaret* for familielivet som regel hviler på kvinnene og at de som oftest prioriterer familielivet høyere enn mennene.

Ml-ernes situasjon er, mente vi, at vi er kommet ganske langt når det gjelder å forstå familieproblemer. Men det er også viktig å være klar over at den politiske innsatsen vi gjør skjærer motsigelsene i familien.

Det er ganske vanlig at koner som ser mannen sin sjelden på grunn av møter, og selv blir sittende med alt ansvaret hjemme, reagerer med å rette sin irritasjon mot det politiske arbeidet mannen driver. Også politisk aktive koner har reagert med surhet og kritikk overfor ml-bevegelsen fordi den «tar all tid» fra familien. På samme måte har unger reagert negativt på møtevirksomhet.

For en kommunistisk bevegelse kan uløste familieproblemer få tragiske konsekvenser: at vi i arbeidet med revolusjonen foster reaksjonære koner og unger! Omvendt vil familiene bli et viktig revolusjonært potensial dersom vi tar alvorlig på arbeidet med dem.

En politisk feil er viktig å angripe: At husarbeid og stell av unger er *nødvendig* (og kanskje av og til litt koselig) – mens politisk organisert arbeid er *viktig!*

Nanna

**GJØR KLASSEKAMPEN TIL
UKEAVIS I LØPET
AV 1973!**

Kamerater og venner: Alle som har bruk for avisa Klassekampen!

Fra nå av oppfordrer vi alle: Gjør Klassekampen til ukeavis i løpet av 1973!

Avisa Klassekampen har i sitt vel trearige liv vært et viktig middel for å spre ideer om revolusjonen og kommunismen. Men i dag kan vi slå fast: Klassekampen i Norge krever mer av avisa med samme navn! På tross av at den spres i et opplag som er like stort som ukeavisene »Friheten» og »Orientering» tilsammen, må vi bare innrømme: Den kommer ut for sjelden!

Den revolusjonære bevegelsen i Norge har framgang. Det nye revolusjonære kommunistiske partiet vil bli oppretta i løpet av 1973. Vi mener at dette partiet trenger ei ukeavis.

- Dette vil være den eneste arbeideravisa i Norge som konsekvent vil stille seg på arbeidsfolks side – nasjonalt som internasjonalt.
- Partiet trenger ei slik avis for å kunne kommentere saker og bringe skikkelige og pålitelige nyheter som den borgerlige og sosialdemokratiske pressa enten underslår eller forvrenger.

Men hva kreves av oss alle for at ukeavisa skal bli mer enn glade tanker og håp?

- Trykkerikapasiteten må økes kraftig. A/S Duplotrykk har vært til uvurderlig hjelp for oss: Tatt oppdrag raskt, trykt rimelig, vært pålitelig. Men ei ukeavis krever adskillig mer av maskiner, lokaler og ansatte.

- Det krever en kraftig innsats fra – ikke bare marxist-leninistene – *men alle som synes at Klassekampen er ei bra avis som motvekt mot borgerlig og sosialdemokratisk propaganda.* Kort sagt: Vi oppfordrer alle til å sette i gang en økonomikampanje allerede nå! Hvor lenge den vil vare, vil avhenge av vår egen innsats nå i høst!

Kanskje vil noen spørre: Men hvorfor satse på å bygge ut A/S Duplotrykk? Hvorfor ikke trykke Klassekampen i et vanlig trykkeri? Vårt svar er enkelt: Garantien for at vi skal lykkes, er at vi stoler på egne krefter. Nå – under den borgerlig-demokratiske statsmakta – har vi sjølsagt full anledning til å trykke avisa på borgerlige trykkerier. Men å gjøre seg avhengig av det når klassekampen blir hardere og monopolkapital og stat føler seg truet av folket, det er det samme som å sette kniven på strupen til den revolusjonære bevegelsen og dens presse allerede i dag – frivillig!

Derfor, alle venner av Klassekampen! La oss stole på egne krefter! La oss sette i gang Aksjon Ukeavisa Klassekampen nå – over hele landet! Til dem som sitter med gammel gjeld til trykkeriet og avisa sier vi: Betal inn pengene så fort som mulig! Til alle andre sier vi: Gi hva du kan, og gjør det nå! Alle monner drar. En tier fra en som er pensjonert er like mye verd som en hundrelapp fra en industriarbeider!

LA OSS BEGYNNE NÅ!

Med mange kameratslige
hilsener fra Redaksjons-
staben i Klassekampen

»GJØR KK TIL EI UKEAVIS I -73!«

Hvordan sende penger?

Hvordan sende inn pengene? Vi ønsker ikke å gjøre jobben unødig lett for Sikkerhetspolitiet. Derfor ber vi alle om å gjøre det slik: Bruk postgirokort – det finnes på alle postkontorer! Send pengene til Aksjon Ukeavisa Klassekampen,

**Aksjon Ukeavisa
Klassekampen,
Boks 6078, Etter-
stad, Oslo 6.**

Boks 6078, Etterstad, Oslo 6, postgirokonto 21 12 88. Skriv ikke ditt eget navn. Bruk enten psevdonym, altså et annet navn enn ditt virkelige, eller skriv bare forbokstavene i fornavn og etternavn. Skriv ikke full adresse, men bare fylke eller by/større tettsted.

Vi vil lage enkle oversikter over hvor mye som kommer inn og hvor pengene kommer fra i hvert nummer av avisa framover. Vi innrømmer gjerne: Vi er ganske spent på resultatet. Vi tror det blir godt!

**POSTGIRO
21 12 88**